
Na osnovu člana 17. stav 3. i člana 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u saradnji s nadležnim

organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 4. sjednici održanoj 21. marta 2012. godine, donijelo je

PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O
METODAMA UZORKOVANJA I ANALIZA ZA
SLUŽBENU KONTROLU KOLIČINE MIKOTOKSINA U
HRANI

Član 1.

U Pravilniku o metodama uzorkovanja i analiza za službenu kontrolu količine mikotoksina u hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 37/09) Aneks I. tačka 4. mijenja se i glasi:

"4. METODA UZORKOVANJA SUŠENIH
SMOKAVA, KIKIRIKIJA I DRUGOG ORAŠASTOG
VOĆA

Ova metoda uzorkovanja primjenjuje se za službenu kontrolu maksimalno dozvoljenih količina propisanih za aflatoksin B₁ i ukupne aflatoksine u sušenim smokvama, kikirikiju i drugom orašastom voću.

4.1. Metoda uzorkovanja suhih smokava

Ova metoda uzorkovanja treba da bude korištena prilikom službene kontrole utvrđenih MDK aflatoksina B1 i ukupnog aflatoksina u suhim smokvama.

4.1.1. Masa pojedinačnog uzorka

Masa pojedinačnog uzorka je otprilike 300 grama, ako nije drugačije definirano u dijelu 4.1. Aneksa I.

U slučaju serija iz maloprodajnih pakovanja, masa pojedinačnog uzorka zavisi od mase maloprodajnog pakovanja.

U slučaju kada je maloprodajno pakovanje teže od 300 grama, masa grupnog uzorka bit će veća od 30 kg. Ako je masa pojedinačnog maloprodajnog pakovanja mnogo veća od 300 grama, tada se 300 grama uzima iz svakog pojedinačnog pakovanja kao pojedinačni uzorak. To se može izvršiti prilikom uzorkovanja ili u laboratoriji. Međutim, u slučaju kada takva metoda uzorkovanja može dovesti do neprihvatljivih komercijalnih posljedica zbog oštećenja serija (usljed oblika pakovanja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja. Naprimjer, ako je proizvod od vrijednosti stavljen na tržište u maloprodajnom pakovanju od 500 grama ili 1 kg, grupni uzorak može se dobiti objedinjavanjem jednog broja pojedinačnih uzoraka koji je manji od broja naznačenog u tabelama 1., 2. i 3., pod uslovom da masa grupnog uzorka odgovara njegovoj traženoj težini naznačenoj u tabelama 1., 2. i 3.

Ako je maloprodajno pakovanje manje od 300 grama i razlika u masi nije značajna, jedno pakovanje smatra se pojedinačnim uzorkom, što rezultira grupnim uzorkom manjim od 30 kg. Ako je masa pakovanja mnogo manja od 300 grama, jedan pojedinačni uzorak sastoji se od dva ili više pakovanja, da bi što tačnije dosegao težinu od 300 grama.

4.1.2. Opći pregled metode uzorkovanja suhih smokava

Tabela 1.

Podjela serija na podserije zavisno od težine proizvoda i serija

Roba	Masa serija (u tonama)	Masa ili broj podserija	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa grupnog uzorka (u kg)
Suhe smokve	≥ 15	15-30 tona	100	30
	< 15	—	10-100 (*)	≤ 30

(*) Zavisno od težine serija – vidjeti tabelu 2. ovog dijela 4.1. ovog aneksa.

4.1.3. Metoda uzorkovanja suhih smokava (serije ≥ 15 tona)

- Pod uslovom da se podserija može fizički odvojiti, svaka serija dijeli se na podserije prema tabeli 1. Imajući u vidu da masa serija nije uvijek tačan zbir

težine podserija, masa podserija može prelaziti pomenutu težinu najviše za 20 %;

- Svaka podserija uzima se kao poseban uzorak,
- Broj pojedinačnih uzoraka: 100;
- Masa grupnog uzorka = 30 kg; on se izmiješa i dijeli na tri jednaka laboratorijska uzorka od 10 kg prije nego što se izdubi (ova podjela na tri laboratorijska uzorka nije potrebna ako su suhe smokve podvrgnute naknadnom sortiranju ili drugim fizikalnim obradama ili ako je dostupna oprema koja može potpuno ujednačiti uzorak od 30 kg);
- Svaki laboratorijski uzorak od 10 kg se zasebno sitno izdubi i pažljivo izmiješa da bi se postigla potpuna homogenizacija, u skladu s odredbama utvrđenim u Aneksu II.;
- Ako nije moguće izvesti opisanu metodu uzimanja uzoraka zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica usljed oštećenja serije (usljed oblika pakovanja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka pod uslovom da je što reprezentativnija, ta da je u potpunosti opisana i dokumentirana.

4.1.4. Metoda uzorkovanja suhih smokava (serije < 15 tona)

Broj pojedinačnih uzoraka koji treba da budu uzeti zavisi od težine serije i može biti najmanje 10 a najviše 100.

Brojevi iz table 2. mogu se iskoristiti da bi se odredio broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti kao i naknadna podjela grupnog uzorka.

Tabela 2.

Broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti zavisno od težine serije i broja podijeljenih dijelova grupnog uzorka

Masa serije (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa grupnog uzorka (kg) (u slučaju maloprodajnog pakovanja masa grupnog uzorka može i odstupati od toga – vidi tačku 4.1.1)	Broj laboratorijskih uzoraka od grupnog uzorka
≤ 0,1	10	3	1 (nema podjele)
> 0,1 – ≤ 0,2	15	4,5	1 (nema podjele)
> 0,2 – ≤ 0,5	20	6	1 (nema podjele)
> 0,5 – ≤ 1,0	30	9 (< 12 kg)	1 (nema podjele)
> 1,0 – ≤ 2,0	40	12	2
> 2,0 – ≤ 5,0	60	18 (< 24 kg)	2
> 5,0 – ≤ 10,0	80	24	3
> 10,0 – ≤ 15,0	100	30	3

- Masa grupnog uzorka je ≤ 30 kg i on se miješa i dijeli na dva ili tri jednaka laboratorijska uzorka od ≤ 10 kg prije drobljenja (ova podjela na dva ili tri laboratorijska uzorka nije potrebna ako su suhe smokve podvrgnute naknadnom sortiranju ili drugim fizikalnim obradama ili ako je dostupna oprema koja može potpuno ujednačiti uzorke do 30 kg).

Ako je masa grupnog uzorka manja od 30 kg, grupni uzorak dijeli se na laboratorijske uzorke prema sljedećim uputstvima:

- < 12 kg: nema podjele na laboratorijske uzorke;
- ≥ 12 – < 24 kg: podjela na dva laboratorijska uzorka;
- ≥ 24 kg: podjela na tri laboratorijska uzorka.
- Svaki laboratorijski uzorak se zasebno sitno izdubi i temeljito izmiješa da bi se postigla potpuna homogenizacija, u skladu s odredbama utvrđenim u Aneksu II.;

- Ako nije moguće izvesti opisanu metodu uzorkovanja zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica usljed oštećenja serije (usljed oblika pakovanja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka pod uslovom da je što reprezentativnija, ta da je u potpunosti opisana i dokumentirana.

4.1.5. Metoda uzorkovanja prerađenih proizvoda i složenih prehrambenih proizvoda

4.1.5.1. Prerađeni proizvodi s vrlo sitnim sastavnim dijelovima (homogena raspoređenost zagađenja aflatoksinom)

- Broj pojedinačnih uzoraka: 100; za serije ispod 50 tona broj pojedinačnih uzoraka je od 10 do 100, zavisno od težine serija (vidjeti tabelu 3.),

Tabela 3.

Broj pojedinačnih uzoraka koji treba da budu uzeti zavisno od težine serije

Masa serije (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa grupnog uzorka (kg)
≤ 1	10	1
> 1 – ≤ 3	20	2
> 3 – ≤ 10	40	4
> 10 – ≤ 20	60	6
> 20 – ≤ 50	100	10

- Masa pojedinačnog uzorka je otprilike 100 grama. Kada se radi o serijama iz maloprodajnih pakovanja, masa pojedinačnog uzorka zavisi od težine maloprodajnog pakovanja,
- Masa grupnog uzorka = 1-10 kg, dovoljno izmiješanog,

4.1.5.2. Drugi prerađeni proizvodi s relativno krupnijim sastavnim dijelovima (homogena raspoređenost zagađenja aflatoksinom)

Metoda uzimanja uzoraka i kriteriji prihvatanja kao i za suhe šljive (4.1.3 i 4.1.4).

4.1.6. Uzorkovanje u fazi maloprodaje

Uzorkovanje prehrambenih proizvoda u fazi maloprodaje obavlja se, ako je to moguće, u skladu s odredbama utvrđenim u ovom dijelu Aneksa I.

Ako to nije moguće, može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja u fazi maloprodaje pod uslovom da ona osigurava da je grupni uzorak zadovoljavajuće reprezentativan za uzorkovanu seriju i da je ta metoda u potpunosti opisana i dokumentirana. U svakom slučaju, grupni uzorak teži barem 1 kg (*).

4.1.7. Specifična metoda uzorkovanja suhih smokvi i prerađenih proizvoda u vakuumskom pakovanju

4.1.7.1. Suhe smokve

Za serije jednake ili veće od 15 tona uzima se najmanje 50 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva grupni uzorak od 30 kg, a za serije manje od 15 tona uzima se 50% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u tabeli 2., od kojih se dobiva grupni uzorak čija masa odgovara težini uzete serije (vidjeti tabelu 2.).

4.1.7.2. Prerađeni proizvodi od suhih smokava sa sitnim sastavnim dijelovima

Za serije jednake ili veće od 50 tona uzima se najmanje 25 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva grupni uzorak od 10 kg, a za serije manje od 50 tona, uzima se 25% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u tabeli 3., od kojih se dobiva grupni uzorak čija masa odgovara težini uzete serije (vidjeti tabelu 3.).

4.1.8. Prihvatanje serije ili podserije

Za suhe smokve podvrgnute sortiranju ili drugoj fizikalnoj obradi:

- prihvatanje ako je grupni uzorak ili prosječan broj laboratorijskih uzoraka u skladu s gornjom granicom, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;

- odbacivanje ako grupni uzorak ili prosječan broj laboratorijskih uzoraka nesumnjivo pređe gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;

Za suhe smokve namijenjene za direktnu ishranu ljudi:

- prihvatanje ako nijedan od laboratorijskih uzoraka ne prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;

- odbacivanje ako jedan ili više laboratorijskih uzoraka nesumnjivo prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;

Ako je grupni uzorak težak 12 kg ili manje:

- prihvatanje ako je laboratorijski uzorak u skladu s gornjom granicom, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;

- odbacivanje ako laboratorijski uzorak nesumnjivo prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;

4.2. Metoda uzorkovanja kikirikija, ostalih sjemenki uljarica, košpica kajsija i orašastih plodova

Ova metoda uzorkovanja treba da bude korištena prilikom službene kontrole utvrđenih maksimalnih dozvoljenih količina aflatoksina B1 i ukupnog aflatoksina u kikirikiju, ostalim sjemenkama uljarica, košpicama kajsija i orašastim plodovima.

4.2.1. Masa pojedinačnog uzorka

Masa pojedinačnog uzorka je otprilike 200 grama, ako nije drugačije definirano u dijelu 4.2. Aneksa I.

U slučaju serija iz maloprodajnih pakovanja, masa pojedinačnog uzorka zavisi od težine maloprodajnog pakovanja.

U slučaju kada je maloprodajno pakovanje teže od 200 grama, masa grupnog uzorka bit će veća od 20 kg. Ako je masa pojedinačnog maloprodajnog pakovanja mnogo veća od 200 grama, tada se 200 grama uzima iz svakog pojedinačnog pakovanja kao pojedinačni uzorak. To se može izvršiti prilikom uzimanja uzorka ili u laboratoriji. Međutim, u slučaju kada takva metoda uzimanja uzoraka može dovesti do neprihvatljivih komercijalnih posljedica zbog oštećenja serije (usljed oblika pakovanja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja. Naprimjer, ako je proizvod od vrijednosti stavljen na tržište u maloprodajnom pakovanju od 500 grama ili 1 kg, grupni uzorak može se dobiti objedinjavanjem jednog broja pojedinačnih uzoraka koji je manji od broja naznačenog u tabelama 1., 2. i 3., pod uslovom da masa grupnog uzorka odgovara njegovoj traženoj težini naznačenoj u tabelama 1., 2. i 3.

Ako je maloprodajno pakovanje manje od 200 grama i razlika u težini nije značajna, jedno pakovanje smatra se pojedinačnim uzorkom, što rezultira grupnim uzorkom koji je manji od 20 kg. Ako je masa pakovanja mnogo manja od 200 grama, jedan pojedinačni uzorak sastoji se od dva ili više pakovanja, da bi što tačnije dosegao težinu od 200 grama.

4.2.2. Opći pregled metode uzorkovanja kikirikija, ostalih sjemenki uljarica, košpica kajsija i orašastih plodova

Tabela 1.

Podjela serija na podserije zavisno od težine proizvoda i serije

Roba	Masa serije (u tonama)	Masa ili broj podserija	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa grupnog uzorka (u kg)
Kikiriki, ostale	≥ 500	100 tona	100	20

sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašasti plodovi	> 125 i < 500 ≥ 15 i ≤ 125 < 15	5 podserija 25 tona —	100 100 10-100 (*)	20 20 ≤ 20
--	---------------------------------------	-----------------------------	--------------------------	------------------

(*) Zavisno od težine serije – vidjeti tabelu 2. ovog dijela 4.2. ovog aneksa.

4.2.3. Metoda uzorkovanja kikirikija, ostalih sjemenki uljarica, košpica kajsija i orašastih plodova (serije ≥ 15 tona)

- Pod uslovom da se podserija može fizički odvojiti, svaka serija dijeli se na podserije prema tabeli 1. Imajući u vidu da masa serije nije uvijek tačan zbir težine podserija, masa podserije može prelaziti pomenutu težinu najviše za 20 %.
- Svaka podserija uzima se kao poseban uzorak,
- Broj pojedinačnih uzoraka: 100,
- Masa grupnog uzorka = 20 kg; on se izmiješa i dijeli na dva jednaka laboratorijska uzorka od 10 kg prije nego što se izdubi (ova podjela na tri laboratorijska uzorka nije potrebna ako su kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašasti plodovi podvrgnuti naknadnom sortiranju ili drugim fizikalnim obradama ili ako je dostupna oprema koja može potpuno ujednačiti uzorak od 20 kg).
- Svaki laboratorijski uzorak od 10 kg se zasebno sitno izdubi i pažljivo izmiješa da bi se postigla potpuna homogenizacija, u skladu s odredbama utvrđenim u Aneksu II.,
- Ako nije moguće izvesti opisanu metodu uzorkovanja zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica usljed oštećenja serije (usljed oblika pakovanja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka pod uslovom da je što reprezentativnija, te da je u potpunosti opisana i dokumentirana.

4.2.4. Metoda uzorkovanja kikirikija, ostalih sjemenki uljarica, košpica kajsija i orašastih plodova (serije < 15 tona)

Broj pojedinačnih uzoraka koji treba da budu uzeti zavisi od težine serije i može biti najmanje 10 a najviše 100.

Brojevi iz tabele 2. mogu se iskoristiti da bi se odredio broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti kao i naknadna podjela grupnog uzorka.

Tabela 2.

Broj pojedinačnih uzoraka koji treba da budu uzeti zavisno od težine serije i broj podijeljenih dijelova grupnog uzorka

Masa serije (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa grupnog uzorka (kg) (u slučaju maloprodajnog pakovanja masa grupnog uzorka može i odstupati od toga – vidjeti tačku 4.2.1.)	Broj laboratorijskih uzoraka od grupnog uzorka
≤ 0,1	10	2	1 (nema podjele)
> 0,1 – ≤ 0,2	15	3	1 (nema podjele)
> 0,2 – ≤ 0,5	20	4	1 (nema podjele)
> 0,5 – ≤ 1,0	30	6	1 (nema podjele)
> 1,0 – ≤ 2,0	40	8 (< 12 kg)	1 (nema podjele)
> 2,0 – ≤ 5,0	60	12	2
> 5,0 – ≤ 10,0	80	16	2
> 10,0 – ≤ 15,0	100	20	2

- Masa grupnog uzorka je ≤ 20 kg i on se miješa i ako je potrebno dijeli na dva jednaka laboratorijska uzorka od ≤ 10 kg prije drobljenja (ova podjela na dva ili tri laboratorijska uzorka nije potrebna ako su kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i

orašasti plodovi podvrgnuti naknadnom sortiranju ili drugim fizikalnim obradama ili ako je dostupna oprema koja može potpuno ujednačiti uzorke do 20 kg).

Ako je masa grupnog uzorka manja od 20 kg, grupni uzorak dijeli se na laboratorijske uzorke prema sljedećim uputstvima:

- < 12 kg: nema podjele na laboratorijske uzorke;
- ≥ 12 kg: podjela na dva laboratorijska uzorka.
- Svaki laboratorijski uzorak zasebno se sitno izdubi i temeljito izmiješa da bi se postigla potpuna homogenizacija, u skladu s odredbama utvrđenim u Aneksu II.,
- Ako nije moguće izvesti opisanu metodu uzorkovanja zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica usljed oštećenja serije (usljed oblika pakovanja, prijevoznih sredstava i sl.), može se primijeniti alternativna metoda uzimanja uzoraka pod uslovom da je što reprezentativnija, ta da je metoda u potpunosti opisana i dokumentirana.

4.2.5. Metoda uzorkovanja prerađenih proizvoda, sa izuzetkom biljnog ulja, i složenih prehrambenih proizvoda

4.2.5.1. Prerađeni proizvodi (izuzev biljnog ulja) sa sitnim sastavnim dijelovima, npr. brašno, kikiriki puter (homogena raspoređenost zagađenja aflatoksinom)

- Broj pojedinačnih uzoraka: 100; za serije od ispod 50 tona broj pojedinačnih uzoraka je od 10 do 100, zavisno od težine serije (vidjeti tabelu 3.)

Tabela 3.

Broj pojedinačnih uzoraka koji treba da se uzmu zavisno od težine serija

Masa serija (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa grupnog uzorka (kg)
≤ 1	10	1
> 1 – ≤ 3	20	2
> 3 – ≤ 10	40	4
> 10 – ≤ 20	60	6
> 20 – ≤ 50	100	10

- Masa pojedinačnog uzorka je otprilike 100 grama. Kada se radi o serijama iz maloprodajnih pakovanja, masa pojedinačnog uzorka zavisi od težine maloprodajnog pakovanja,
- Masa grupnog uzorka = 1-10 kg, dovoljno izmiješanog,

4.2.5.2. Prerađeni proizvodi s relativno krupnijim sastavnim dijelovima (homogena raspoređenost zagađenja aflatoksinom)

Metoda uzimanja uzoraka i kriteriji prihvatanja kao i za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove (4.2.3. i 4.2.4.).

4.2.6. Uzorkovanje u fazi maloprodaje

Uzorkovanje prehrambenih proizvoda u fazi maloprodaje obavlja se ako je to moguće u skladu s odredbama utvrđenim u ovom dijelu Aneksa I.

Ako to nije moguće, može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja u fazi maloprodaje pod uslovom da ona osigurava da je grupni uzorak zadovoljavajuće reprezentativan za uzorkovanu seriju i da je u potpunosti opisana i dokumentirana.

U svakom slučaju, grupni uzorak teži barem 1 kg (*) .

(*) Ako je dio koji se uzima kao uzorak toliko mali da je nemoguće dobiti grupni uzorak od 1 kg, grupni uzorak može biti i manji od 1kg."

4.2.7. *Specifična metoda uzorkovanja kikirikija, ostalih sjemenki uljarica, košpica kajsija, orašastih plodova i prerađenih proizvoda u vakuumskom pakovanju*

4.2.7.1. Pistacije, kikiriki, brazilski orasi

Za serije jednake ili veće od 15 tona uzima se najmanje 50 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva grupni uzorak od 20 kg, a za serije manje od 15 tona uzima se 50 % od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u tabeli 2., od kojih se dobiva grupni uzorak čija masa odgovara težini uzete serije (vidjeti tabelu 2.).

4.2.7.2. Košpice kajsija, orašasti plodovi osim pistacija i brazilskih oraha, ostale sjemenke uljarica

Za serije jednake ili veće od 15 tona uzima se najmanje 25 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva grupni uzorak od 20 kg, a za serije manje od 15 tona uzima se 25 % od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u tabeli 2., od kojih se dobiva grupni uzorak čija masa odgovara težini uzete serije (vidjeti tabelu 2.).

4.2.7.3. Prerađeni proizvodi orašastih plodova, košpica kajsija i kikirikija, sa sitnim sastavnim dijelovima

Za serije jednake ili veće od 50 tona uzima se najmanje 25 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva grupni uzorak od 10 kg, a za serije manje od 50 tona uzima se 25% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u tabeli 3., od kojih se dobiva grupni uzorak čija masa odgovara težini uzete serije (vidjeti tabelu 3.).

4.2.8. *Prihvatanje serija ili podserija*

Za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove podvrgnute sortiranju ili drugoj fizikalnoj obradi:

- prihvatanje ako je grupni uzorak ili prosječan broj laboratorijskih uzoraka u skladu s gornjom granicom, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- odbacivanje ako grupni uzorak ili prosječan broj laboratorijskih uzoraka nesumnjivo pređe gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;

Za kikiriki, ostale sjemenke uljarica, košpice kajsija i orašaste plodove namijenjene za direktnu ishranu ljudi:

- prihvatanje ako nijedan od laboratorijskih uzoraka ne prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- odbacivanje ako jedan ili oba laboratorijska uzorka nesumnjivo prelaze gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;

Ako je grupni uzorak težak 12 kg ili manje:

- prihvatanje ako je laboratorijski uzorak u skladu s gornjom granicom, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- odbacivanje ako laboratorijski uzorak nesumnjivo prelazi gornju granicu, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;

Član 2.

U Aneksu I. tačka 5. iza riječi: "propisanih za" dodaju se riječi: "ohratoksin A,".

Član 3.

U Aneksu I. tačka 7. mijenja se i glasi:

"7. METODA UZORKOVANJA KAFE, PROIZVODA OD KAFE, KORIJENA SLADIĆA I EKSTRAKTA SLADIĆA

Ova metoda uzorkovanja treba da bude korištena prilikom službene kontrole utvrđenih MDK ohratoksina A u prženim zrnima kafe, prženoj mljevenoj kafi, instant kafi, korijenu sladića i ekstraktu sladića.

7.1. Masa pojedinačnog uzorka

Masa pojedinačnih uzoraka treba biti oko 100 g, osim ako to nije drugačije definirano u dijelu 7. ovog aneksa.

Ako se radi o serijama u maloprodajnim pakovanjima, masa pojedinačnog uzorka zavisit će od mase maloprodajnog pakovanja.

Ako se radi o maloprodajnim pakovanjima mase veće od 100 g, to će rezultirati grupnim uzorcima mase preko 10 kg.

Ako je masa jednog maloprodajnog pakovanja puno veća od 100 g, onda će se 100 g uzeti iz svakog pojedinačnog pakovanja kao pojedinačni uzorak. Ovo se može uraditi kada se uzima uzorak ili u laboratoriji.

Međutim, u slučajevima kada bi ovakva metoda uzorkovanja dovela do neprihvatljivih komercijalnih posljedica kao rezultat oštećenja serije (zbog oblika pakovanja, načina prijevoza, itd.), može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja.

Ako se proizvod velike vrijednosti nudi na tržištu u maloprodajnim pakovanjima od 500 g ili 1 kg, grupni uzorak može se dobiti spajanjem određenog broja pojedinačnih uzoraka koji je manji od broja navedenog u tabelama 1. i 2., pod uslovom da masa grupnog uzorka odgovara masi grupnog uzorka koji se zahtijeva kako je to navedeno u tabelama 1. i 2.

Ako je masa maloprodajnog pakovanja manja od 100 g i ako razlika nije velika, jedno maloprodajno pakovanje smatrat će se jednim pojedinačnim uzorkom, što će kao rezultat dati grupni uzorak manji od 10 kg.

Ako je masa maloprodajnog pakovanja mnogo manja od 100 g, jedan pojedinačni uzorak sastojat će se od dva ili više maloprodajnih pakovanja, tako da se što je moguće više približi masi od 100 g.

7.2. Opći pregled metode uzorkovanja prženih zrna kafe, pržene mljevene kafe, instant kafe, korijena sladića i ekstrakta sladića

Tabela 1.

Podjela serija na podserije zavisno od težine proizvoda i serije

Roba	Masa serije (u tonama)	Masa ili broj podserija	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa grupnog uzorka (u kg)
Pržena zrna kafe, pržena mljevena kafa, instant kafa, korijen sladića i ekstrakt sladića	≥ 15 < 15	15-30 tona —	100 10-100 (*)	10 1-10
(*) Zavisno od težine serije – vidjeti tabelu 2. ovog dijela ovog aneksa.				

7.3. Metoda uzorkovanja prženih zrna kafe, pržene mljevene kafe, instant kafe, korijena sladića i ekstrakta sladića (serije ≥ 15 tona)

Ako se podserija fizički može podijeliti, svaka serija dodatno će biti podijeljena u podserije prateći tabelu 1. Uzimajući u obzir da masa serije nije uvijek tačan proizvod množenja mase podserija, masa podserija može prekoračiti pomenutu masu najviše za 20 %.

Svaka podserija uzorkuje se posebno.

Broj pojedinačnih uzoraka: 100.

Masa grupnog uzorka = 10 kg.

Ako nije moguće izvršiti metodu uzorkovanja kako je to propisano u ovoj tački zbog neprihvatljivih komercijalnih posljedica kao rezultat oštećenja serije (zbog oblika pakovanja, načina prijevoza, itd.), može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja pod uslovom da je reprezentativna i potpuno opisana i dokumentirana.

7.4. Metoda uzorkovanja prženih zrna kafe, pržene mljevene kafe, instant kafe, korijena sladića i ekstrakta sladića (serije < 15 tona)

Za pržena zrna kafe, prženu mljevenu kafu, instant kafu, korijen sladića i ekstrakt sladića ispod 15 tona, uzima se od 10 do 100 pojedinačnih uzoraka, zavisno od mase serije, čime se dobiva grupni uzorak od 1 do 10 kg.

Brojke iz tabele 2. mogu se koristiti kako bi se odredio broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti.

Tabela 2.

Broj pojedinačnih uzoraka koji treba da budu uzeti zavisno od mase serije pržene mljevene kafe, instant kafe, korijena sladića i ekstrakta sladića

Masa serije (u tonama)	Broj pojedinačnih uzoraka	Masa grupnog uzorka (u kg)
≤ 0,1	10	1
> 0,1 – ≤ 0,2	15	1,5
> 0,2 – ≤ 0,5	20	2
> 0,5 – ≤ 1,0	30	3
> 1,0 – ≤ 2,0	40	4
> 2,0 – ≤ 5,0	60	6
> 5,0 – ≤ 10,0	80	8
> 10,0 – ≤ 15,0	100	10

7.5. Metoda uzorkovanja prženih zrna kafe, pržene mljevene kafe, instant kafe, korijena sladića i ekstrakta sladića u vakuumskom pakovanju

Za serije jednake ili veće od 15 tona uzima se najmanje 25 pojedinačnih uzoraka od kojih se dobiva grupni uzorak od 10 kg, a za serije manje od 15 tona uzima se 25% od broja pojedinačnih uzoraka naznačenih u tabeli 2., od kojih se dobiva grupni uzorak čija masa odgovara težini uzete serije (vidjeti tabelu 2.).

7.6. Uzorkovanje u fazi maloprodaje

Uzorkovanje hrane u fazi maloprodaje mora se obaviti, gdje je to moguće, u skladu s odredbama koje su propisane u ovom dijelu Aneksa I.

Ako to nije moguće, može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja u fazi maloprodaje pod uslovom da ona osigurava da je grupni uzorak reprezentativan za uzorkovanu seriju i da je metoda u potpunosti opisana i dokumentirana. Masa grupnog uzorka mora biti najmanje 1 kg.

U slučaju kada je dio koji će se uzorkovati tako mali da je nemoguće dobiti grupni uzorak od 1 kg, masa grupnog uzorka može biti manja od 1 kg. (*)

7.7. Prihvatljivost serije i podserije

- Prihvata se ako rezultat analize laboratorijskog uzorka odgovara MDK, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- Ne prihvata se ako rezultat analize laboratorijskog uzorka nesumnjivo pređe MDK, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Član 4.

U Aneksu I. iza tačke 10.3. dodaje se nova tačka 11. koja glasi:

"11. METODA UZORKOVANJA BILJNIH ULJA

Ovo uzorkovanje treba koristiti prilikom službene kontrole MDK utvrđenih za mikotoksine, naročito aflatoksina B1, ukupnog aflatoksina i zearalenona, u biljnim uljima.

11.1. Uzorkovanje biljnih ulja

- Masa pojedinačnog uzorka je bar oko 100 grama (ml) (zavisno od prirode pošiljke, npr.

(*)Ako je dio koji se uzima kao uzorak toliko mali da je nemoguće dobiti grupni uzorak od 1 kg, grupni uzorak može biti i manji od 1 kg."

za biljno ulje u rasutom stanju moraju se uzeti bar tri primarna uzorka od otprilike 350 ml), čime se dobiva grupni uzorak od bar 1 kg (litar),

- Najmanji broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti iz serije naznačen je u tabeli 1. Serija se temeljito izmiješa što je više moguće, bilo ručno, bilo putem tehničkog postupka, neposredno prije uzorkovanja. U tom slučaju može se pretpostaviti da je aflatoksin homogeno raspoređen u datoj seriji, pa je stoga dovoljno uzeti tri pojedinačna uzorka iz serije da bi se dobio grupni uzorak.

Tabela 1.

Najmanji broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti iz serije

Način prodaje	Masa serije (u kg) Količina serije (u litrima)	Najmanji broj pojedinačnih uzoraka koje treba uzeti
Neupakovani proizvod (*)	—	3
pakovanje	≤ 50	3
pakovanje	> 50 do 500	5
pakovanje	> 500	10

(*) Ako se podserija može fizički odvojiti, velike neupakovane pošiljke/serije biljnog ulja dijele se na podserije kako je prikazano u tabeli 2. ovog dijela.

Tabela 2.

Podjela serija na podserije zavisno od mase proizvoda i serije

Roba	Masa serije (u tonama)	Masa ili broj podserija	Najmanji broj pojedinačnih uzoraka	Najmanja masa grupnog uzorka (u kg)
Biljna ulja	≥ 1 500	500 tona	3	1
	> 300 i < 1 500	3 podlota	3	1
	≥ 50 i ≤ 300	100 tona	3	1
	< 50	—	3	1

11.2. Uzorkovanje biljnih ulja u maloprodaji

Uzorkovanje hrane u maloprodaji obavlja se ako je to moguće u skladu s odredbama utvrđenim u ovom dijelu Aneksa I.

Ako to nije moguće, može se primijeniti alternativna metoda uzorkovanja u fazi maloprodaje pod uslovom da ona osigurava da je grupni uzorak reprezentativan za uzorkovanu seriju i da je u potpunosti opisana i dokumentirana. U svakom slučaju, grupni uzorak teži bar 1 kg (*).

11.3. Prihvatljivost serije i podserije

- Prihvata se ako rezultat analize laboratorijskog uzorka odgovara MDK, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje;
- Ne prihvata se ako rezultat analize laboratorijskog uzorka nesumnjivo pređe MDK, uzimajući u obzir mjernu nesigurnost i korekciju za iskorištenje.

Član 5.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 109/12
21. marta 2012. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, s. r.

(*)Ako je dio koji se uzima kao uzorak toliko mali da je nemoguće dobiti grupni uzorak od 1 kg, grupni uzorak može biti i manji od 1 kg."